

hver enkelt gruppe i hver speciallov — således som det også er sket i nogle af lovene — at slå fast, *hvor lang tid der skal gå, før en person*, der har fået retsafgørelse for, at han skal fastholdes eller ikke løslades, igen *kan forlange ny retsafgørelse*, eventuelt påny med sagførerbeskikkelse, mundtlig forhandling og tilstedebringelse i retten. Ellers vil vanskelige — og man må regne med, at der i de her omtalte grupper er et ikke ringe antal af dem — kunne kræve ny sagsbehandling, såsnart en foregående er afsluttet.

For de sindssyge gælder den regel, at de efter 4 måneders forløb kan rette ny henvendelse til administrationen. Denne regel bør vel næppe ændres, men det må understreges, at denne frist antagelig er for kort, når der er tale om retlig behandling. En lovbestemt frist på 1 år, således som foreslået for åndssvage, må anses for rimelig for alle langvarigt anbragte personer.

Men selv med en sådan efter frihedsberøvelsens karakter afpasset frist vil en altfor hyppigt gentagen retsbehandling med mundtlig procedure i sager, hvor der ikke er væsentligt nyt, efter omstændighederne kunne belaste domstolene stærkt med den følge, at *sagerne sinkes*, og den hurtige afgørelse, som netop er af vigtighed i de virkelige betydningsfulde tilfælde ikke opnås.

Det vil endvidere være *kostbart*, da det hver gang medfører udgift til sagfører — og det vil være *besværligt* for anstalterne, der eventuelt må skaffe ledsagelse til henbringelse til retten etc.

Det må i denne forbindelse fremhæves, at det er vanskeligt på forhånd at overse reaktionen hos den personkreds, der her er tale om. En enkelt frigivelse kan medføre et meget stort antal sager. Og den mulighed kan ikke afvises, at en del vil tage henbringelse til retten og samtale med en forsvarer som en kærkommen adspredelse i det daglige liv, noget man allerede nu til en vis grad kender indenfor strafferetsplejen.

Skulle en altfor hyppig fremstilling i retten af et større antal anbragte blive almindelig i sager, hvor sådan fremstilling på forhånd må stå som formålsløs, kan det muligt — udgifterne derved ganske uførtalt — efterhånden få systemet til for offentlighedens bevidsthed at fremtræde som mindre velbegrundet.

Man er derfor kommet til det resultat, at det burde overvejes, om lovens formål ikke bedst blev fyldestgjort, hvis der som hovedregel een gang bliver indrømmet de pågældende adgang til mundtlig forhandling, sagførerbeskikkelse og personlig fremstilling. Oftest vil dette vel blive ved den egentlige *frihedsberøvelse*, men hvis den pågældende uden retlig behandling affinder sig med denne, må han dog derefter når som helst kunne kræve en sådan mundtlig behandling.

Med hensyn til mundtlig forhandling i 2. instans henviser man til Østre Landsrets skrivelse af 23. januar 1954.

Forsåvidt angår dem, hvis frihedsberøvelse een gang er blevet stadfæstet ved en retsafgørelse, vil man mene, at det af praktiske grunde er nødvendigt og principielt uden betænkelighed, at derpå følgende andragender om *udskrivning* som hovedregel behandles skriftligt af retten på lignende måde, som det allerede nu i medfør af straffelovens § 70, stk. 3, sker med forskellige efter retsforhandling i strafferetsplejens former på ubestemt tid internerede.

Man vil herved formentlig kunne undgå ophobning og forsinkelse af sagerne, spare en væsentlig udgift og fratage de anbragte et incitament til at fremkomme med for hyppige, svagt begrundede klager.

For det tilfælde, at udvalget kan tiltræde det således anførte, har man foretaget en omarbejdelse af lovforslagets kap. 43 a. Herefter skulle enhver altid have ret til mundtlig forhandling een gang i første instans af spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed. I anden instans skulle spørgsmålet om mundtlig behandling afgøres af retten. Senere andragender om udskrivning skulle behandles skriftligt, hvis ikke andet bestemmes af vedkommende domstol.

Det bemærkes herved, at man naturligvis i videst muligt omfang vil indrømme gentagen mundtlig behandling, når blot nogen rimelighed taler derfor.

Man har i udkastet udeladt regeringsforslagets § 471, stk. 1. Det i bemærkningerne til lovforslaget anførte ses ikke at være tilstrækkelig begrundelse for en sådan officiel virksomhed fra rettens side, der i sager af denne art vil kunne føre til, at klageren mister tilliden til rettens upartiskhed. Det bør i første omgang være vedkommende